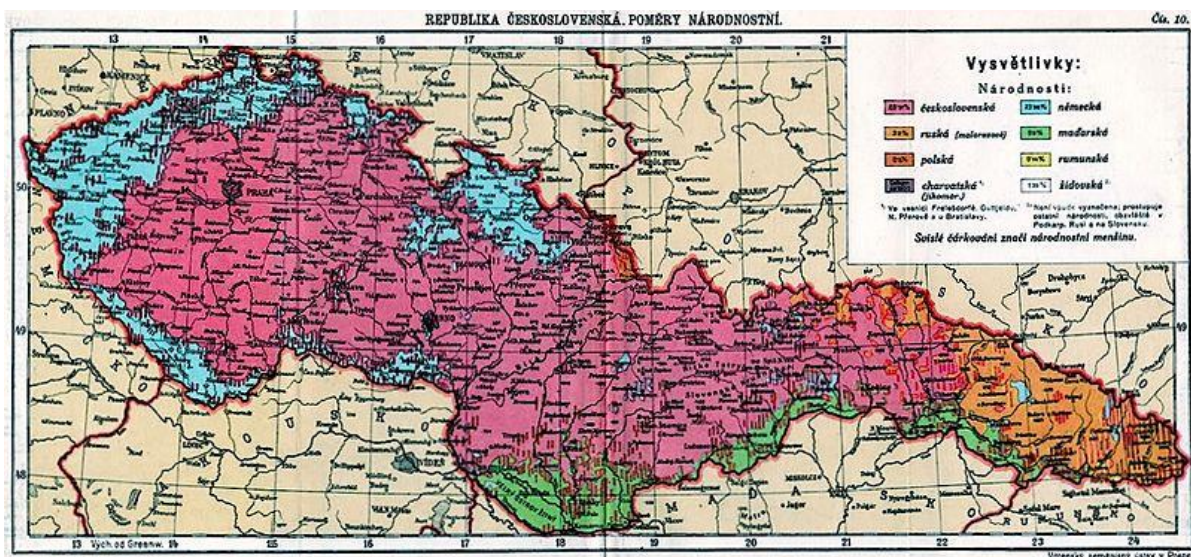

Česká republika

Administrativní členění

1) Československá republika, která vznikla jako samostatný stát v roce **1918**, převzala z období Rakousko-Uherska **zemské zřízení**: země Česká, Morava a Slezsko (od roku 1927 země Moravskoslezská), Slovensko a Podkarpatská Rus, dále se administrativně členila na tzv. politické a soudní okresy a obce.

a) Prostudujte si mapu národnostního složení obyvatelstva tehdejšího státu. Jak se od sebe jazykově odlišovaly jednotlivé země?

Obr. 1: Národnostní složení Československa

Zdroj:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:R%C4%8Cs._Pom%C4%9Bry_n%C3%A1rodnostn%C3%AD.jpg

b) Se kterými státy sousedily jednotlivé země tehdejšího Československa?

c) Prohlédněte si mapu z roku 1938 v měřítku 1 : 750 000 na tomto [odkaze](#).

2) Po 2. světové válce bylo obnoveno zemské zřízení, dále se území státu členilo už jen na politické okresy a obce.

3) V roce **1949** bylo zemské zřízení zrušeno. Byly zřízeny **kraje** (na území tehdejšího Československa 19, z toho na území dnešní ČR 13) a **okresy**. Nově vzniklé kraje již nerespektovaly historické hranice jednotlivých zemí.

4) V roce **1960** bylo vytvořeno již jen 10 krajů na území celého Československa (z toho na území dnešní ČR 8: Praha, Středočeský, Jihočeský, Západočeský, Severočeský, Východočeský, Severomoravský, Jihomoravský) a 76 okresů (v roce 1996 vznikl navíc ještě okres Jeseník). Došlo také ke slučování některých obcí, takže jejich celkový počet klesl.

Obr. 2: Kraje v roce 1960

Zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:%C4%8Cesk%C3%A9_okresy_1960.png

5) Od 1. ledna **1969** vstoupil v platnost **zákon o Československé federaci**, kterým se ČSSR členila na Českou socialistickou republiku a Slovenskou socialistickou republiku. Podívejte se na [mapu](#).

6) **Současné administrativní členění** České republiky: 14 krajů (od r. 2001), 77 okresů (od r. 2003 byly zrušeny okresní úřady, dosavadní okresy existují jako územní jednotky), 206 správních obvodů obcí s rozšířenou působností, 393 správních obvodů obcí s pověřenými úřady.

a) Prostudujte si [mapu](#) současného členění České republiky.

b) Na následujících odkazech [1](#), [2](#) si prostudujte části týkající se administrativního členění státu.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

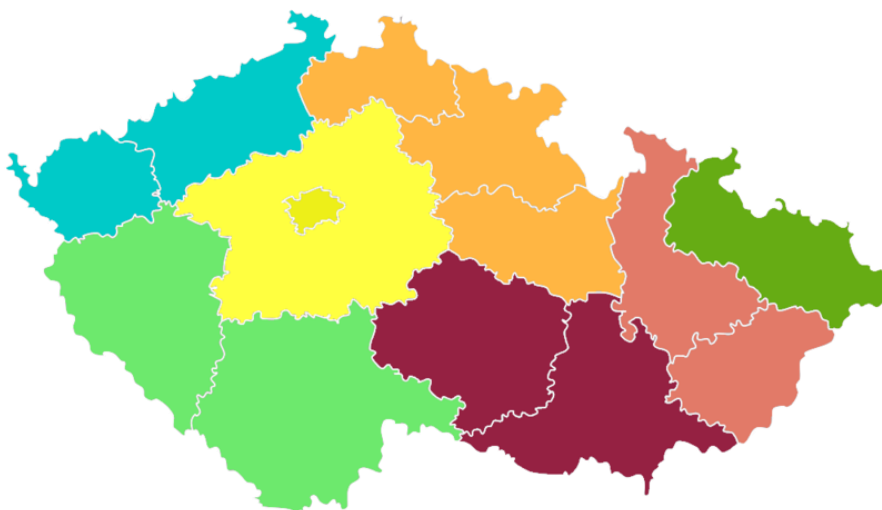
Obr. 3: Současné kraje ČR

Zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:CoA_CZ_regions.png

7) Statistické územní jednotky zemí Evropské unie se označují jako **NUTS**. Pro Českou republiku je NUTS 1 celé území státu, NUTS 2 celkem 8 regionů, NUTS 3 celkem 14 krajů, NUTS 4 (nyní LAU 1) 77 okresů a NUTS 5 (nyní LAU 2) jsou obce (celkem 6 251 obcí).

a) Prostudujte si mapy na stránkách [Českého statistického úřadu](#).

b) Prospěšné informace o jednotkách NUTS pro ČR najdete i na [Portále územního plánování](#).

Obr. 4: Spojení krajů do NUTS 2

Zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:NUTS_CZ-Regio.png

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

8) Při hranicích České republiky se sousedními státy bylo vytvořeno 14 tzv. **euroregionů**.

a) Pokuste se vysvětlit pojem **euroregion**, objasněte význam euroregionů.

b) Připravte si informace o vybraném euroregionu a seznamte s nimi spolužáky.

Zdroje:

Český statistický úřad. [online]. [cit. 2013-09-25]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/>

Zdroje obrázků:

Obr. 1: VOJENSKÝ ZEMĚPISNÝ ÚSTAV V PRAZE. File:RČs. Poměry národnostní.jpg. In: *Wikimedia commons* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- 2013 [cit. 2013-10-22]. Dostupné z:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:R%C4%8Cs._Pom%C4%9Bry_n%C3%A1rodnostn%C3%AD.jpg

Obr.2: LOVEABOUT. Soubor:České okresy 1960.png. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- 2013 [cit. 2013-10-22]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:%C4%8Cesk%C3%A9_okresy_1960.png

Obr. 3: URBAN, Tomáš. Soubor:CoA CZ regions.png. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- 2013 [cit. 2013-10-22]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:CoA_CZ_regions.png

Obr. 4: YKPAĪHA. Soubor:NUTS CZ-Regio.png. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- 2013 [cit. 2013-10-22]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:NUTS_CZ-Regio.png